

Светът пред прага ни

Справедливост

Този пакет с образователни материали е разработен в рамките на проекта "Светът пред прага ни", финансиран от Лотарията "Големи награди за всички" и Европейския съюз.

Изказваме благодарност на участващите преподаватели
от учебните заведения в Бъроу във Фърнес, Камбрия

Съдържанието на пакета е собственост на екипа на проекта. Запитвания могат да бъдат изпращани на адрес CDEC / Център за развитие на образованието в Камбрия/, Low Nook, Rydal Road, Ambleside, UK, или office@cdec.org.uk

Светът пред прага ни

Кутията "**Справедливост**" е една от поредицата ресурсни кутии, разработени в рамките на проекта "Светът пред прага ни", финансиран от Лотарията "Големи награди за всички" и Европейския съюз. Съдържанието на тези кутии е съставено благодарение на всички идеи, стремежи и неугасващото през годините желание на екипа на CDEC да се съберат образователни материали, които да ентусиазират и да накарат много малки деца в Камбрия да се ангажират позитивно и креативно с разнообразния свят около тях.

Кутията "**Справедливост**" е част от целия набор от пет кутии, като останалите са:

Изследване на света

Оценяване на света

Сътрудничество

Различни и еднакви

Съдържанието на ресурсните кутии дава възможност за игри, (ролеви игри и обикновени игри), за дейности, насърчаващи творчеството и мисленето, които могат да са на открито и закрито. В тях можете да намерите и препратки към други книги, третиращи теми като разбиране и зачитане на различията, отпадъци и рециклиране, устойчиво развитие и игри от целия свят.

The boxes contain activity sheets, attractive supporting resources, artefacts, story books and other texts from around the world aimed at helping children to develop a greater understanding of the world around them, both near and far.

Какво има вътре?

Материали в кутията

Карти на дейностите

1. Пространства с нееднаква големина
2. Лев или стотинка?
3. Ограничен избор
4. Разбъркани географски карти
5. Времето изтече
6. Време за главоблъсканици
7. Видимо или невидимо?
8. Не е честно!

Книги

1. 1Да пораснеш гражданин на света
2. Отглеждане на невен
3. Запознай се със Зог
4. Влез в играта
5. Нещо друго
6. Философия за малки деца

Други ресурси

1. Голяма карта на света за занятието „**Разбъркани географски карти**”
2. Опаковка на Движението за етична търговия (Fairtrade) за занятието „**Разбъркани географски карти**”
3. Часовник за варене на яйца за занятието „**Времето изтече**”
4. Стикери с логото на Движението за етична търговия (Fairtrade – FT) за занятието „**Лев или стотинка?**”
5. Пъзели от „Запознай се със Зог” – 2 бр. за занятието „**Време за главоблъсканици**”.
6. **Големи зарове** – 2 бр.
7. Четири броя големи картона за формулировки/твърдения за занятието „**Видимо или невидимо**”.
8. Набор картони „справедливо/несправедливо” за занятието „**Видимо или невидимо**”.

Какво няма вътре...

CDEC е осигурил набор от материали, свързани с дейността в тази ресурсна кутия. Въпреки това, ако е необходимо, ще трябва допълнително да бъдат набавени следните предмети:

- Лепило, шнур (канап), ластици, ножици и други материали за ръчен труд
- Самозалепващи се кръгчета
- Листчета със самозалепващ се край
- Гума за лепене на хартия - блу-так
- Опаковка на Движението за етична търговия (Fairtrade - FT) и набор от продукти на FT.
- Фолио
- Шатра за разкази
- Голяма контурна карта на света
- Тебешир/преносима преграда (параван, екран) за разделяне на пространството при занимания на открито
- Игрушки и място за игра на открито
- Имитиращи пари за игра
- Угощения – ябълки, кексове, стафиди, шоколад (голям!)
- Маскарадни костюми

Преди да започнете дейността или преди да излезете на открито, моля, уверете се, че имате съответните предмети, описани по-горе.

НЕЕДНАКВИ ПРОСТРАНСТВА

Занятие на открито

Ресурси:

- Игралки и екипировка за игри на открито
- Шнур (въженце), тебешир или преносима преграда

Описание на дейността:

- Разделете пространството за игра на открито на две нееднакви части: голяма и малка. Направете така, че в по-голямото отделено пространство да има повече играчки или други предмети за игра.
- Разделете децата на две групи. Създайте граница с тебеширена линия, въженце или преносима преграда.
- Разпределете двете отделени пространства помежду двете групи деца за първия период от играта.
- След това, през втория период от играта, накарайте децата от малкото пространство да отидат да играят в голямото, и обратно.
- След това седнете в кръг и поговорете за това, какво са преживявали по време на играта. Приканете децата да разкажат за чувствата си. Помислете за това как играта може да се направи справедлива.
- Можете да използвате подхода на устойчиво и споделено мислене, за да изучите понятието (схващането) за справедливо/несправедливо. Какво би било, ако нямаше въобще пространства за игра? Какво би било, ако нямаше играчки/ предмети за игра? Какво би било, ако в малкото пространство бяха струпани всичките играчки, а в голямото нямаше никакви?

Препоръчана литература:

Влез в играта

Ела да играеш с нас

(ресурсна кутия 'Изследване

Дейности за продължение:

Какво е дом? (разглеждане на различни домове – големи и малки) – ресурсна кутия „Различни и еднакви”.

ЛЕВ ИЛИ СТОТИНКА? ШАТРА ЗА РАЗКАЗИ

Ролева игра/игра

Ресурси:

- Пастели, флумастери, въженце (канап), хартия, перфоратор, имитиращи пари за игра
- Набор от продукти на Движението за етична търговия (Fairtrade - FT), например плодове (банани, ананаси, лимони, портокали, или манго), шоколади.
- Стикери и лого на FT.

Описание на дейността:

- Покажете продуктите на FT и приканете децата да си изберат някой продукт, който да нарисуват и оцветят. Дайте на всяко дете по един стикер на FT, който да добавят към картинката си.
- Помогнете им да изрежат картинките, да пробият във фигурите дупки с перфоратор, да ги нанижат на конец, и добавете голямо лого на FT. Окачете гирляндата около шатрата за разкази.
- Помолете децата да решат дали биха искали една монета, пет или десет монети за всеки продукт. Защо искат по-малко или повече? Обяснете, че хората, които отглеждат растения, грижат се за тях, събират и опаковат, получават повече пари (справедлива сума пари), ако продуктът носи логото на FT.

(Адаптирано от: „Да пораснеш гражданин на света” - Наръчник по възпитание на глобално мислене в ранна възраст – RISC.)

Препоръчана литература:

Светът дойде при мен – ресурсна кутия „Оценяване на света”

Поредицата „Нещата, които ям”
– Хана Тофт

(не е в кутията)

Дейности за продължение:

Храната: Откъде идва?

Храната: Покажи и обсъди – ресурсна кутия „Оценяване на света”.

ОГРАНИЧЕН ИЗБОР

Ролева игра/игра

Ресурси:

Няколко кутии с маскарадни костюми (разбъркани измежду кутиите), отбелязани с А, Б, В и т.н., като са разпределени по кутиите така, че всички части на пълния комплект на всеки костюм са в различни кутии. Например, крилата на феята и роклята ѝ са в отделни кутии, а каската на пожарникаря е в отделна кутия от униформата.

Описание на дейността:

- Дайте на децата ограничено количество време, за да се облекат в предпочитания костюм от кутията.
- Обяснете, че могат да избират дрехи и аксесоари само от една кутия.
- Помолете децата да спрат, когато отреденото време изтече.
- Седнете в кръг и обсъдете с тях мислите и чувствата им.
- Използвайте подхода на устойчиво и **споделено мислене** за да доразвиете техните идеи.

Препоръчана литература:

Да се облечем

Дейности за продължение:

Творци-партньори – ресурсна кутия „Сътрудничество“.

Игри/дейност на закрито

Ресурси:

- Набор от опаковки на Движението за етична търговия (Fairtrade – FT)
- Голяма контурна карта на света
- Голяма карта на света
- Канап (въженце, конец) и лепило
- Фолио (за разширените занимания)

Описание на дейността:

- Разгледайте опаковките и прочетете къде е произведен/отгледан продуктът.
- Намерете държавата на голямата карта на света.
- Закрепете опаковката на контурната карта на света.
- Повторете същото с всички продукти и прикрепете по един конец към мястото на картата, откъдето е продуктът.
- Насърчете децата да си помислят какво би било, ако нямашме възможност да купуваме храна от други страни (напр., шоколади, банани, портокали, сушени плодове, ядки, захар и т.н.).

Препоръчана литература:

Поредицата „Нещата, които ям” – Хана Тофт

Светът дойде при мен днес – ресурсна кутия „Оценяване на света”

(не е включено в кутията)

Дейности за продължение:

Храна: Откъде идва? – ресурсна кутия „Оценяване на света”.

Използвайте истински съставки за да създадете сетивна карта, например, залепете кафе върху Етиопия, какао на прах – върху Гана, чаени листа върху Индия. Когато е готово, покрийте цялата карта с фолио.

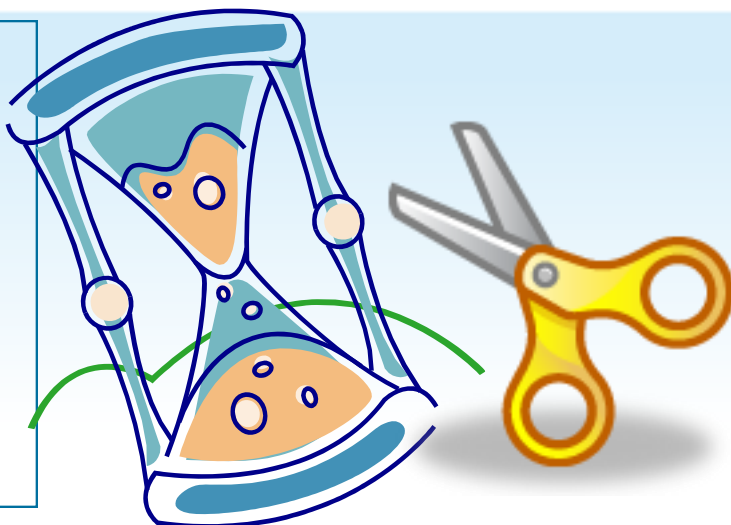

ВРЕМЕТО ИЗТЕЧЕ! Творческа дейност

Игри/дейност на закрито

Ресурси:

- Пастели, флумастери, набор от материали за ръчен труд, хартия
- Ножици
- Лепило
- Часовник за варене на яйца

Описание на дейността:

- Разделете децата на групи А, Б, в и т.н., и определете по една маса за всяка група.
- Трябва да има хартия на всяка маса. Поставете материалите за ръчен труд на три отделни маси, правейки така, че флумастерите и пастелите да са на различни маси; ножиците и лепилото – на различни маси.
- Нагласете таймера на часовника за варене на яйца и кажете на децата, че те могат да правят каквото искат, но да използват само материали от тяхната маса, и то за ограничено време. Те могат да се преместват към съседната маса когато таймерът звънне, като обаче вземат със себе си само своя лист хартия. Повторете докато всяко от децата не използва материалите от всички маси.
- Можете да използвате подхода на устойчиво и споделено мислене, за да обсъдите дали е било справедливо всеки да се редува (да минава по своя ред). Би ли било справедливо или по-малко справедливо, ако всички се бутаха, за да използват материалите, ако бяха сложени в средата на една маса? Защо?

Препоръчана литература:

Защо трябва да споделям? –
Hodder Children's Books

(не е в кутията)

Дейности за продължение:

Творци-Партньори – ресурсна кутия
„Сътрудничество“

Да печем заедно – ресурсна кутия
„Сътрудничество“

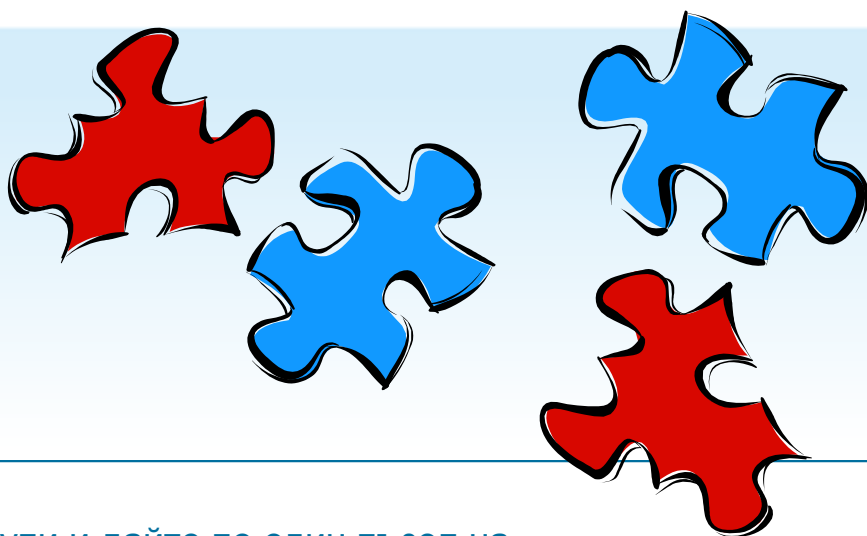

ВРЕМЕ ЗА ГЛАВОБЛЪСКАНИЦИ

Игри/дейности на закрито

Ресурси:

- Пъзели от „Запознай се със Зог“ – 2 бр.
- Зарове – 2 броя

Описание на дейността:

- Разделете децата на две групи и дайте по един пъзел на всяка група.
- Помолете децата да се редуват, за да хвърлят заровете докато не се падне определена цифра, например, 6.
- Тогава те могат да намерят парче от пъзела, което да подхожда.
- Продължете със следващия човек в групата.
- Групата, която първа събере пъзела, е победител.
- Можете да използвате подхода на устойчиво споделено мислене, за да обсъдите дали е било справедливо да се редувате. Би ли било справедливо или по-малко справедливо, ако всеки бързаше да си събере пъзела? Защо? Какво щеше да стане, ако само няколко деца имаха възможността да събират пъзела?

Препоръчана литература:

Защо трябва да споделям? –
Hodder Children's Books

Защо трябва да слушам? –
Hodder Children's Books

(не е в кутията)

Дейности за продължение:

Творци-партньори – ресурсна кутия
„Сътрудничество“

Съвместно рисуване – ресурсна кутия
„Сътрудничество“

ВИДИМО или НЕВИДИМО?

Игри/дейности на закрито

Ресурси:

- Четири големи картона за формулировки/твърдения
- Набор от картони с надпис „Честно“, „Нечестно“ или „?“ (един комплект за всяко дете) – на картончета с три различни цвята

Fair? Unfair?

Описание на дейността:

- Прочетете на глас четирите големи картона с твърдения/формулировки.
- Дайте на всяко дете 3 малки картончета.
- Прочетете отново четирите картона с твърдения/формулировки. Поставете ги из стаята или в кръга.
- Помолете децата да изберат едно от твърденията, което им е интересно, и да застанат до него, държейки едно от картончетата си.
- Те правят своя избор според това дали им се вижда справедливо, несправедливо или не могат да определят – картонче с въпросителен знак (?).
- Приканете децата да споделят своите мисли и да разкажат за избора си. Ако е уместно, помолете децата да си помислят за свое собствено определение за справедливо/несправедливо. Запишете тези определения и ги изложете на дъска. Може да използвате подхода за устойчиво споделено мислене, за да проведете разговор.

Препоръчана литература:

Запознай се със Зог

Нещо различно

Дейности за продължение:

Някой специален – ресурсна кутия „Различни и еднакви“

Комплект снимки с букви от азбуката – ресурсна кутия „Различни и еднакви“.

НЕ Е ЧЕСТНО!

Покажи и обсъди

Ресурси:

Угощения, като например:

- Ябълки (цели и на резени)
- Кексове (парчета с различна големина)

Описание на дейността:

- Разделете децата на няколко групи – А, Б, В...
- Разпределете угощенията неравномерно, например, дайте на всяко дете от група А по една стафида, на всяко дете от група Б – по две стафиди, и останалото – на група В.
- Изслушайте отговора на децата и ги приканете да споделят мислите си.
- Попитайте децата какво мислят за порциите на угощенията, които са получили.
- Можете да използвате подхода за устойчиво споделено мислене, за да изучите схващането за справедливост, като разгърнете диалог относно това как процесът би могъл да стане справедлив. Предложете да си помислят как фактът, че някой е несправедлив, става причина за бедността на хората в някои места.
- Обяснете, че това е нечестно, и ние трябва да се стараем да бъдем справедливи.
- Обяснете, че несправедливостта в някои места/държави води до бедност у населението и те често са гладни и без дом.

Дейности за продължение:

Дейности:

- Пикникът на Мечето Теди
- Гавин строи пясъчник
- Закуската на животните

От: Философия за малки деца – практически наръчник (Gaut and Gaut)

Споделено и устойчиво мислене

Споделеното и устойчиво мислене може да се дефинира като:

“ Епизод, в който двама или повече души работят заедно като размишляват за разрешаване на проблем, дефиниране на концепция, оценка на дейности, обогатят описание и т.н. И двете страни трябва да допринасят за интелектуалния процес, така че дискусията да се развива и разширява”

Iram Siraj- Blatchford et al (2002) Търсене на ефективна педагогика за ранна възраст

Поддържане и развиване на мисленето и разширяване на участието

- Предложете на децата информация по темата и ги насърчете да добавят свои идеи
- Поканете децата сами да решат как да участват
- Използвайте аналитични изказвания по време на обсъждането за насърчаване на децата да изучат темата допълнително
- Замълчете за кратко време и направете пауза преди да зададете следващия въпрос
- Споделете собствен опит и дайте на децата време за отговор
- Изяснявайте идеите, за да се гарантира, че всеки е разбрал това, което другите деца казват, и да се насърчат другите да добавят свои гледни точки

From the study: “The Effective Provision of Pre-School Education (EPPE) Project: Final Report” by De Silva et al (“2004)

Използване на картички, постери и снимки

Можете да използвате изображения от страната и чужбина, за да развиете разбиране, осъзнаване и оценяване на света наоколо. Ето някои предложения за разширяване на идеите на децата и насърчаване на диалога.

1. **Изрязани снимки:** - Наредете и частично покрийте снимки на маса. Поканете децата да споделят своите мисли за това, което виждат. Постепенно разкрийте части от снимката и ги насърчете да разширят и развият своето мислене чрез въпроси и твърдения. *(От Осъзнаване на разнообразието в ранна възраст-CDEC)*
2. **Индия или Великобритания?** - Наредете 10 фотографии, пет от Великобритания и пет от друга страна, да речем Индия. Избягвайте стереотипи, които описват както селските, така и градски места в двете страни. Номерируйте снимките за лесна идентификация. Изрежете две парчета хартия, маркирани с името на съответните страни. Помолете децата да ви помогнат да подредите вашите "объркани" фотографии. Помолете ги да постигнат споразумение коя снимката отива под всяко заглавие. Оставете настрана тези, за които те не могат да вземат решение като група. Насърчете коментари, изказвания и обяснения на решенията, така че да се развива диалог. *(От Как знаем, че работи - RISC)*
3. **Едноминутна история** –Осигурете голям набор от фотографии и поканете децата да гласуват за любимата си снимка. Изберете снимка с най-много гласове и я покажете в центъра на голям лист хартия. Работейки в групи, член от групата може да записва мислите и коментарите около снимката. После покани децата да разкажат едноминутна история. *(От Да го направим реалност Birmingham)*
4. **WHICH ONE IS MISSING?** - See page 11 of Growing Marigolds-WEDG (Included in the box)
5. **WHICH ONE SHALL I BE IN?** - See page 21 of Growing Marigolds-WEDG (Included in the box)

**ПРОВЕРЕТЕ СЛЕДВАЩИЯ ЛИСТ ЗА НАБОР ОТ ВЪПРОСИ ЗА
РАЗШИРЯВАНЕ НА МИСЛЕНЕТО**

Мислене чрез използване на картички, постери и снимки

Използване на въпроси и съждения

- Какво бихте казали на?
- Кого би избрал да бъде твой приятел?
- Чудя се защо мислиш така?
- Какво искаш да кажеш?
- Как е подобно / различно мястото, където живеете?
- Какво мислите за това място?
- Как мислиш, че те се чувстват?
- Кои хора изглеждат щастливи / тъжни?
- Чудя се какво правят?
- Чудя се къде отиват?
- Какво искам да кажа за?
- Какво бихте искали да попитам?
- Можете ли да си представите себе си на това място?
- Какво ще чуете, помиришете, видите или вкусите?
- Мисля, че бих искал да живея тук, защото (посочва лично предпочитание)
- Нека видим какво се случва в тази картина
- Аз наистина искам да знам повече за това ... (в отговор на това, което едно дете току-що каза)
- Значи, ти мислиш, че
- Бих искал да знам какво има извън снимката
- О! Какъв прекрасен начин за подреждане на плодове / рокля / шапка / кула / кола / дърво и т.н.

Свързване на „Изследване на света” с това, което вече правите...

Някои дейности, които вие вече провеждате, може би имат връзка с темите от „Справедливост”:

